

Inšpektorát práce Trenčín

R O Z B O R

**pracovných úrazov,
ochorení súvisiacich s prácou
a závažných priemyselných havárií
v organizáciách v pôsobnosti IP Trenčín**

za rok 2013

**Vypracoval : Ing. Daniela Gerliczyová
Odd. ekonomiky, prevádzky
a informatiky**

**Schválil : Mgr. Iveta Miksová
hlavná inšpektorka práce**

február 2014

O B S A H

Strana

1. Závažné pracovné úrazy

1.1	Vývoj ZPÚ	3
	- prehľad ZPÚ podľa odvetví	4
	- prehľad ZPÚ podľa zdrojov úrazu	5
	- prehľad ZPÚ podľa príčin	5
	- prehľad ZPÚ podľa vekových kategórií	6
	- prehľad ZPÚ podľa dňa v týždni	6
1.2	Závažné priemyselné havárie	7
1.3	Choroby z povolania	7

2. Registrované pracovné úrazy

	- vývoj RPÚ od roku 1996	8
	- prehľad RPÚ podľa okresov	9
	- prehľad RPÚ podľa odvetví	9
	- prehľad RPÚ podľa zdrojov	10
	- prehľad RPÚ podľa príčin	11
	- prehľad RPÚ podľa vekových kategórií	12
	- prehľad RPÚ podľa dňa v týždni	12
	- prehľad RPÚ podľa mesiaca	13

1. Závažné pracovné úrazy

V nasledovnom rozbere budeme pracovné úrazy vyhodnocovať jednotne ako ZSPÚ, ZŤPÚ, ORPÚ.

ZPÚ - Závažný pracovný úraz

ZSPÚ - Závažný smrteľný pracovný úraz s následkom smrti postihnutého

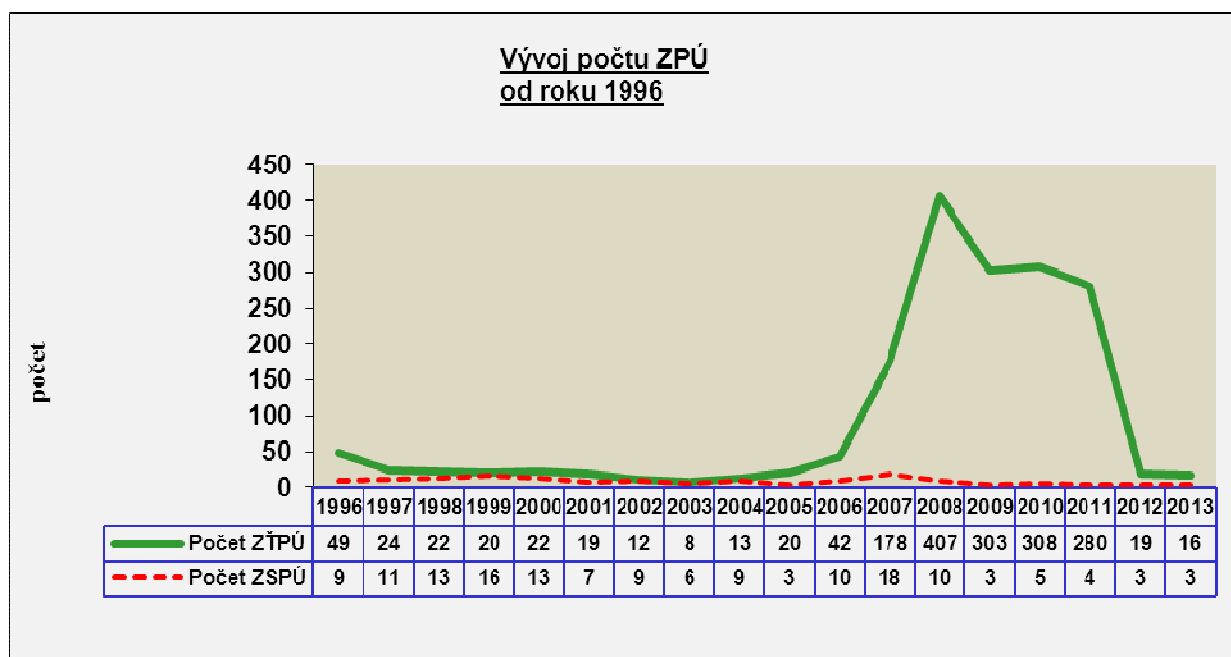
ZŤPÚ - Závažný ťažký pracovný úraz s ťažkou ujmovou na zdraví

RPÚ - Registrovaný pracovný úraz

V organizáciách patriacich do pôsobnosti Inšpektorátu práce Trenčín v roku 2013 boli zaregistrované 3 závažné smrteľné pracovné úrazy (ZSPÚ). Oproti roku 2012 počet ZSPÚ nestúpol.

V hodnotenom roku bolo zaregistrovaných 16 závažných ťažkých pracovných úrazov (ZŤPÚ). Oproti roku 2012 počet klesol o 3 ZŤPÚ.

1.1 Vývoj ZSPÚ a ZŤPÚ

Prehľad ZPÚ podľa odvetví

Kód	Odvetvie podľa ŠKEČ	ZSPÚ	ZŽPÚ
0103	Poľnohospodárstvo,poľovníctvo a lesníctvo	1	
0509	Ťažba a dobývanie		
1033	Priemyselná výroba	1	5
3535	Dodávka el. plyn. pary		
3639	Dodávka a čistenie vody		1
4143	Stavebníctvo		2
4547	Veľkoobchod, maloobchod		2
4953	Doprava a skladovanie		4
5556	Ubytovanie, reštaurácie, služby		
5863	Informácie a komunikácie		
6466	Financie a poisťovníctvo		
6868	Nehnuteľnosti		
6975	Odborné vedecké a technické činnosti		
7782	Administratívne služby		
8484	Verejná správa		1
8585	Vzdelávanie		1
8688	Zdravotníctvo		
9093	Umenie, zábava, rekreácia	1	
9496	Ostatné činnosti		
Spolu		3	16

Prehľad ZPÚ podľa zdrojov úrazu

Zdroj úrazu		ZSPÚ				ZŤPÚ			
		rok 2012	rok 2013	rok 2012	rok 2013				
		počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
I.	Dopravné prostriedky	2	66,7			3	15,8	3	18,8
II.	Žeriavy, výťahy					2	10,5		
III.	Stroje /hnacie, obrábacie/					6	31,6	1	6,3
IV.	Cesty, schody, rebríky			2	66,7	2	10,5	8	50,0
V.	Zemina, materiál, predmety	1	33,3	1	33,3				
VI.	Náradia, nástroje, prístroje								
VII.	Priem. škodliviny					1	5,3		
VIII.	Kotly, nádoby								
IX.	Elektrina					3	15,8	1	6,3
X.	Ľudia, zvieratá, príř.živly							3	18,8
XI.	Iné zdroje					2	10,5		
SPOLU		3	100	3	100	19	100	16	100

Prehľad ZPÚ podľa príčin

kód	Príčina	ZSPÚ				ZŤPÚ			
		rok 2012	rok 2013	rok 2012	rok 2013				
		počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
1	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja					2	10,5	1	6,3
2	Chýbajúce, nedostat. ochr.zariadenia					3	15,8		
3	Chýbajúce, nedost.ochr.pomôcky								
4	Nepriaznivý stav, chybné uspor.pracov.							1	6,3
5	Nedostatky v osvetlení, hluk, otrasy								
6	Nesprávna organizácia práce					2	10,5		
7	Neoboznámenie s podm.bezp.práce								
8	Nebezpečný postup alebo spôsob práce			1	33,3	4	21,1	2	12,5
9	Odstránenie, nepoužívanie bezp.zariad.								
10	Nepoužívanie osob. ochr.prostriedkov								
11	Ohrozenie inými osobami					1	5,3	2	12,5
12	Nedostatky osobných predpokladov	1	33,3			5	26,3	4	25,0
13	Ohrozenie zvieratami							1	6,3
14	Nezistené príčiny	2	66,7	2	66,7	2	10,5	5	31,3
SPOLU		3	100	3	100	19	100	16	100

Prehľad ZPÚ podľa vekových kategórií

Vekovú štruktúru pracovníkov, ktorí v hodnotenom období utrpeli závažné pracovné úrazy znázorňuje nasledovná tabuľka a graf :

Vekové kategórie	ZSPÚ				ZŤPÚ			
	rok 2012		rok 2013		rok 2012		rok 2013	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
do 18 rokov								
18 - 30 rokov	1	33,3			2	10,5	3	18,8
31 - 40 rokov					3	15,8	4	25,0
41 - 50 rokov			2	66,7	4	21,1	4	25,0
51 - 60 rokov	1	33,3	1	33,3	9	47,4	5	31,3
nad 60 rokov	1	33,3			1	5,3		
SPOLU	3	100	3	100	19	100	16	100

Prehľad ZPÚ podľa dňa v týždni

Štruktúru a vývoj výskytu ZSPÚ a ZŤPÚ podľa dňa vzniku úrazu v rámci týždňového cyklu zobrazuje nasledovná tabuľka.

deň v týždni	ZSPÚ				ZŤPÚ			
	rok 2012		rok 2013		rok 2012		rok 2013	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
pondelok			1	33,3	5	26,3	2	12,5
utorok			1	33,3	2	10,5	2	12,5
streda	3	100,0	1	33,3	7	36,8	5	31,3
štvrtok					3	15,8	4	25,0
piatok					2	10,5	2	12,5
sobota							1	6,3
nedeľa								
SPOLU	3	100	3	100	19	100	16	100

1.2. Závažné priemyselné havárie

V sledovanom období neboli zaregistrované závažné priemyselné havárie.

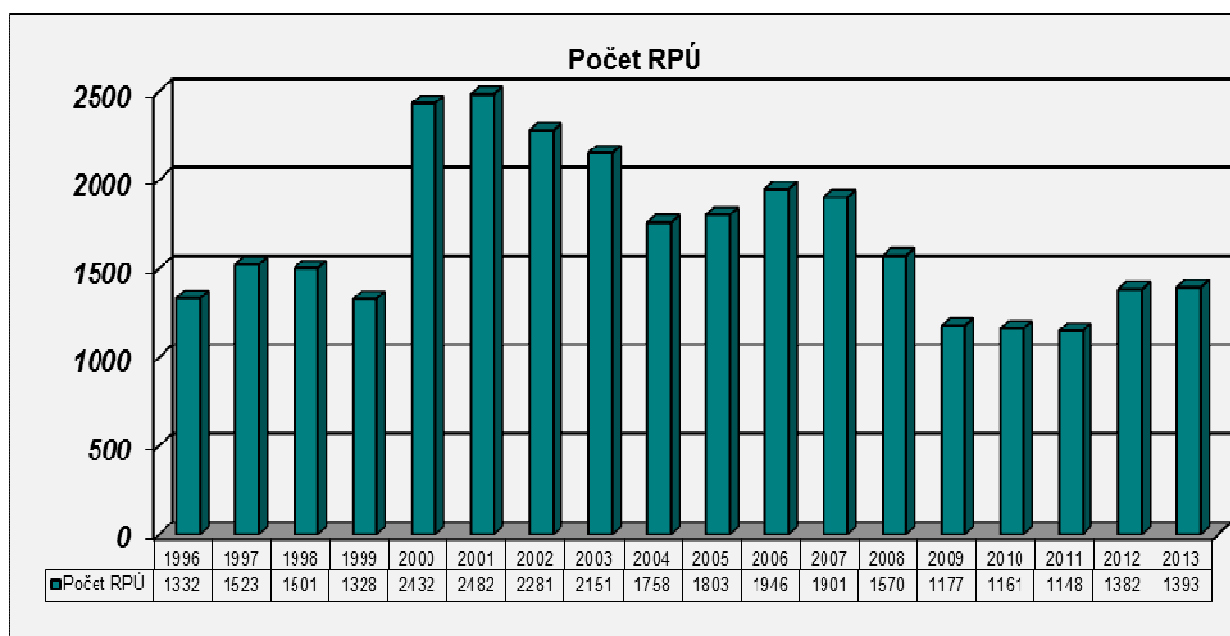
1.3. Choroby z povolania

V sledovanom období IP Trenčín zaevidoval 40 hlásení chorôb z povolania a ohrození chorobou z povolania. Vo väčšine prípadov to bolo ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev, nervov končatín spôsobené vibráciami.

2. Registrované pracovné úrazy

Za rok 2013 do termínu spracovania predmetného rozboru bolo zaslaných na IP Trenčín zo 609 organizácií celkove 1393 záznamov týkajúcich sa RPÚ, čo je o 11 viac ako v roku 2012. Z celkového počtu registrovaných pracovných úrazov išlo v 452 prípadoch o pracovné úrazy žien.

Vývoj počtu RPÚ od roku 1996

Prehľad počtu RPÚ podľa okresov

OKRES	2012	2013
Bánovce n/ Bebravou	93	136
Ilava	221	206
Myjava	49	56
Nové Mesto n/Váhom	185	168
Partizánske	63	61
Považská Bystrica	93	113
Prievidza	263	255
Púchov	140	124
Trenčín	275	274
Spolu	1382	1393

Prehľad počtu RPÚ podľa odvetví

ŠKEČ	Názov ŠKEČ	rok	
		2012	2013
0103	Poľnohospodárstvo,poľovníctvo a lesníctvo	80	60
1033	Priemyselná výroba	734	693
3535	Dodávka el. plyn. pary	4	2
3639	Dodávka a čistenie vody	22	31
4143	Stavebníctvo	53	55
4547	Veľkoobchod, maloobchod	189	221
4953	Doprava a skladovanie	89	85
5556	Ubytovanie, služby	14	15
5863	Informácie a komunikácie	4	5
6466	Financie a poisťovníctvo	11	4
6868	Nehnuteľnosti	2	8
6975	Odborné činnosti	17	16
7782	Admin. služby	61	63
8484	Verejná správa	21	24
8585	Vzdelávanie	41	52
8688	Zdravotníctvo	32	52
9093	Umenie, zábava, rekreácia	7	5
9496	Ostatné činnosti	1	2
	Spolu	1382	1393

Prehľad RPÚ podľa zdrojov

Zdroj	Názov	2012		2013	
		počet	%	počet	%
I.	Dopravné prostriedky	105	7,6	82	5,9
II.	Zdvíhadlá a dopravníky	37	2,7	37	2,7
III.	Stroje /hnacie, pomocné, obrábacie/	174	12,6	204	14,6
IV.	Cesty, schody, rebríky - pády osôb	337	24,4	382	27,4
V.	Zemina, materiál	463	33,5	429	30,8
VI.	Náradia, nástroje, prístroje	155	11,2	165	11,8
VII.	Priem. škodliviny, horúce predmety	20	1,4	27	1,9
VIII.	Kotly, nádoby a vedenie pod tlakom	2	0,1		
IX.	Elektrina	1	0,1	2	0,1
X.	Ľudia, zvieratá, prírodné živly	50	3,6	39	2,8
XI.	Iné zdroje	38	2,7	26	1,9
SPOLU		1382	100	1393	100

Výsledky v tabuľke ukazujú, že najčastejšou skupinou zdrojov úrazov je skupina V- zemina, materiál, kde sa stalo 429 RPÚ, čo je 30,8 % z celkového počtu. Za touto skupinou nasledujú úrazy zaradené do skupiny IV - pády osôb, ktorých bolo zaregistrovaných 382, čo predstavuje 27,4 %.

Prehľad RPÚ podľa príčin

Príčina	Názov	rok 2012		rok 2013	
		počet	%	počet	%
1	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja	28	2,0	33	2,4
2	Chýbajúce, nedostatočné ochr.zariadenia	6	0,4	3	0,2
3	Chýbajúce, nedostatočné ochr.pomôcky	1	0,1		
4	Nepriaznivý stav, chybné uspor.pracov.	17	1,2	23	1,7
5	Nedostatky v osvetlení, hluk, otrasy	1	0,1	2	0,1
6	Nesprávna organizácia práce			1	0,1
7	Neoboznámenie s podmienkami bezp.práce	1	0,1		
8	Nebezpečný postup alebo spôsob práce	64	4,6	64	4,6
9	Odstránenie, nepoužívanie bezp.zariad.	5	0,4		
10	Nepoužívanie osob. ochr.prostriedkov	10	0,7	8	0,6
11	Ohrozenie inými osobami	38	2,7	24	1,7
12	Nedostatky osob.predpokl.	1164	84,2	1184	85,0
13	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami	36	2,6	34	2,4
14	Nezistené príčiny	11	0,8	17	1,2
SPOLU		1382	100	1393	100

Nedostatky osobných predpokladov a riziko práce - skupina **12** bola najčastejšou príčinou vzniku RPÚ. V tejto skupine bolo zaregistrovaných 1 184 úrazov, čo je 85,0 % z celkového počtu.

Ďalšími v poradí boli skupiny :

8 - používanie nebezp. postupov 64 t.j. 4,6 %

13 – ohrozenie zvieratami s počtom 34 t.j. 2,4 %

Prehľad RPÚ podľa vekových kategórií

Veková kategória	rok 2012		rok 2013	
	počet	%	počet	%
do 18 rokov	1	0,1	2	0,1
18 - 30 rokov	377	27,3	331	23,8
31 - 40 rokov	321	23,2	336	24,1
41 - 50 rokov	295	21,3	340	24,4
51 - 60 rokov	356	25,8	341	24,5
nad 60 rokov	32	2,3	43	3,1
SPOLU	1382	100	1393	100

Z tabuľky vyplýva, že najviac RPÚ sa vyskytlo u postihnutých vo vekovej kategórii 51 - 60 rokov, kde počet dosiahol 341 postihnutých / 24,5 % /. Druhou skupinou je kategória 41 - 50 ročných s počtom 340 / 24,4 % / a hneď za ňou nasledujú postihnutí, ktorí dovŕšili vekovú hranicu 31 - 40 rokov s počtom postihnutých 336 /24,1 %/.

Prehľad RPÚ podľa dňa v týždni

deň v týždni	rok 2013		rok 2012	
	počet	%	počet	%
pondelok	292	21,0	268	19,4
utorok	285	20,5	272	19,7
streda	216	15,5	245	17,7
štvrtok	248	17,8	237	17,1
piatok	248	17,8	215	15,6
sobota	67	4,8	86	6,2
nedeľa	37	2,7	59	4,3
SPOLU	1393	100	1382	100

Najkritickejším dňom, kedy vznikajú pracovné úrazy, je utorok. Na tento deň pripadá 272 RPÚ / 19,7 % /. Počet RPÚ sa v ďalších dňoch znižoval.

Prehľad RPÚ podľa mesiaca v roku

Mesiac	2012		2013	
	počet	%	počet	%
január	120	8,7	150	10,8
február	136	9,8	126	9,0
marec	116	8,4	107	7,7
apríl	92	6,7	108	7,8
máj	117	8,5	131	9,4
jún	141	10,2	117	8,4
júl	95	6,9	121	8,7
august	108	7,8	97	7,0
september	124	9,0	108	7,8
október	135	9,8	125	9,0
november	118	8,5	117	8,4
december	80	5,8	86	6,2
SPOLU	1382	100	1393	100

Zo štatistiky podľa mesiaca, kedy došlo v rámci roka ku vzniku RPÚ, bol spracovaný nasledujúci graf, z ktorého vyplýva, že najfrekventovanejšími mesiacmi boli január /150/, máj /131 / a február /126/. Najmenej RPÚ sa stalo v mesiaci december /86/.